

dn. 18.03.22
23/22

Sprawozdanie z Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Miasta i Gminy Solec Kujawski w latach 2020-2021

Marzec 2022

SPIS TREŚCI

WSTĘP	2
ROZDZIAŁ I	
PODSTAWA PRAWNA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI W LATACH 2020 - 2021	4
ROZDZIAŁ II	
METODOLOGIA OCENY REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI	6
ROZDZIAŁ III	
INFORMACJA Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI NA LATA 2018-2021	8
3.1. Rewaloryzacja dziedzictwa kulturowego jako element rozwoju społeczno-gospodarczego gminy.....	8
3.2. Ochrona i świadome kształtowanie krajobraz kulturowego.....	14
3.3. Badanie i dokumentacja dziedzictwa kulturowego oraz promocja i edukacja służąca budowaniu tożsamości.....	17
PODSUMOWANIE	30
ZAŁĄCZNIKI	31

WSTĘP

Dziedzictwo kulturowe jest wynikiem działań oraz wpływów wielu cywilizacji, które na przestrzeni wielu lat doprowadziły do powstania dorobku kulturowego na terenie naszego kraju. Dziedzictwo kulturowe ze względu na wieloaspektowość zagadnienia obejmuje katalog rzeczy nieruchomych jak i ruchomych wraz z powiązаныmi z nimi bezpośrednio wartościami duchowymi.

Zabytek zgodnie z definicją zawartą w ustawie o ochronie i opiece nad zabytkami to nieruchomość lub rzecz ruchoma, a także ich części lub zespoły, które są wytwórem człowieka lub związane są z jego działalnością. Zachowanie zabytków leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową.

Organy administracji samorządowej zostały zobowiązane przez ustawodawcę do podejmowania licznych działań mających na celu stworzenie warunków prawnych, organizacyjnych oraz finansowych zapewniających zachowanie zabytków, ich zagospodarowanie oraz należyte utrzymanie. Właścicielom lub posiadaczom zabytku przypadł obowiązek

podejmowania działań wpływających na zachowanie nieruchomości zabytkowej w należyłym stanie oraz podejmowanie działań mających na celu popularyzację i rozpowszechnianie wiedzy o znaczeniu zabytku i jego wartości zarówno z punktu historycznego jak i kulturowego. Gwarantem przetrwania jak i zachowania walorów zabytków są niewątpliwie kompleksowe działania podejmowane przez jednostki samorządu terytorialnego oraz właścicieli lub posiadaczy zabytków. Zachowanie dla przyszłych pokoleń elementów dziedzictwa materialnego leży zarówno w interesie właściciela jak i w interesie społecznym, ze względu na szczególne wartości historyczne, artystyczne lub naukowe będące dziedzictwem poprzednich pokoleń.

Realizacja działań mających na celu zachowanie dziedzictwa kulturowego na terenie gminy Solec Kujawski oparta została na Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami na lata 2018-2021, którego założenia są wynikiem potrzeb społecznych oraz gospodarczych mieszkańców gminy. Konkretyzacja założeń programu będącym elementem składowym polityki samorządu ma na celu zahamowanie procesu degradacji zabytków, ich wyeksponowanie oraz

stworzenie warunków współpracy z
właścicielami zabytków.

ROZDZIAŁ I

PODSTAWA PRAWNA SPORZĄDZENIA

SPRAWOZDANIA Z REALIZACJI GMINNEGO

PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI NA LATA

2018-2021

Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla Gminy Solec Kujawski na lata 2018-2021 został opracowany zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Program został przyjęty uchwałą Nr II/20/18 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Gminy Solec Kujawski na lata 2018-2021.

Zgodnie z art. 87 ust. 5 niniejszej ustawy, Burmistrz sporządza co dwa lata sprawozdanie z realizacji programu i przedstawia je Radzie Miejskiej.

Niniejsze sprawozdanie obejmuje realizację zadań w latach 2020-2021.

Główne założenia programu obejmują zachowanie dziedzictwa kulturowego na terenie Gminy Solec Kujawski. W programie wyznaczone zostały cele oraz przedsięwzięcia związane z ochroną i opieką nad zabytkami, które stanowią podwaliny współpracy pomiędzy

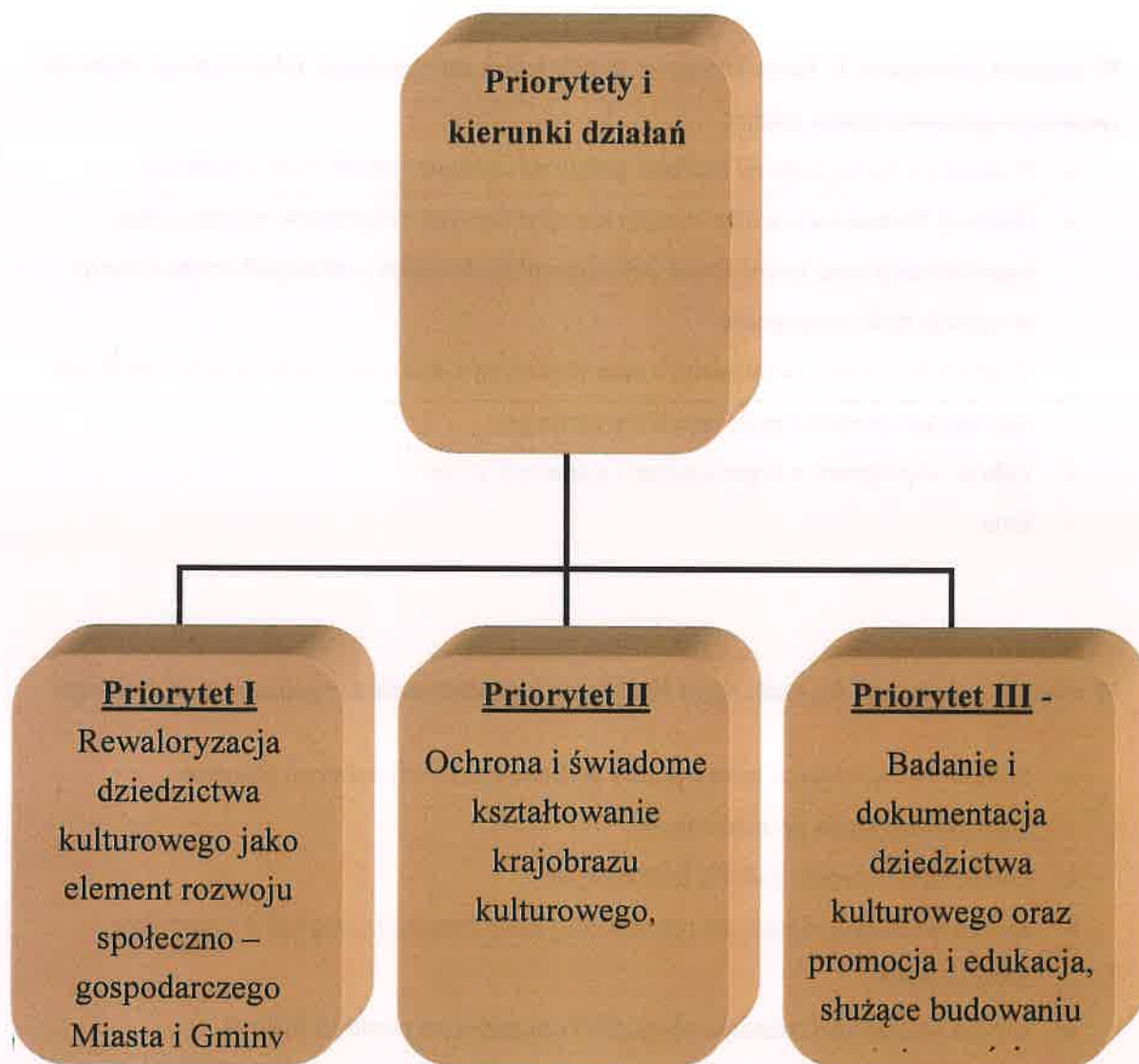
samorządem gminy, właścicielami zabytków oraz wojewódzkim konserwatorem zabytków. Ponadto założenia programowe obejmują działania z zakresu szeroko rozumianego dziedzictwa kulturowego, stanowiącego dorobek materialny oraz duchowy poprzednich pokoleń oraz spuściznę kulturową naszych czasów.

Gminny Program Opieki nad Zabytkami ma charakter dokumentu uzupełniającego w stosunku do aktów planowania obejmujących działania na terenie całego kraju, jak i dokumentów planowania o zasięgu lokalnym.

Fotografia nr 1
Urząd Miejski w Solcu Kujawskim

W ramach programu określone zostały trzy podstawowe priorytety, a także kierunki działań służące realizacji zadań wskazanych w programie.

ROZDZIAŁ II

METODOLOGIA OCENY REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI

W ramach priorytetu I: Rewaloryzacja dziedzictwa kulturowego jako element rozwoju społeczno-gospodarczego gminy

- Poziom (w %) wydatków budżetu gminy na ochronę i opiekę nad zabytkami
- Wartość finansowa zrealizowanych kompleksowych programów rewaloryzacji i rewitalizacji oraz liczba (bądź inne mierniki) obiektów poddanych rewaloryzacji w ramach tych programów
- Wartość finansowa wykonanych prac remontowo-konserwatorskich przy zabytkach oraz liczba obiektów poddanych ww. pracom
- Zakres współpracy z organizacjami pozarządowymi
- Inne

W ramach priorytetu II: Ochrona i świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego

- Poziom (w %) objęcia terenu gminy wykonanymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego
- Liczba utworzonych parków kulturowych
- Liczba wniosków o wpis do rejestru zabytków obszarów, obiektów i zespołów zabytkowych
- Liczba wniosków o uznanie obiektów i obszarów za pomniki historii
- Zakres współpracy z organizacjami pozarządowymi
- Inne

W ramach priorytetu III: Badanie i dokumentacja dziedzictwa kulturowego oraz promocja i edukacja służąca budowaniu tożsamości

- Liczba opracowanych prac studialnych (studia historyczno-urbanistyczne, studia krajobrazowe, katalogi typów zabudowy regionalnej i detalu architektonicznego)
- Liczba zrealizowanych konkursów, wystaw, działań edukacyjnych na terenie gminy
- Liczba utworzonych szlaków turystycznych, tras rowerowych, konnych, wodnych
- Liczba opracowanych, wydanych wydawnictw (w tym folderów promocyjnych, przewodników)
- Liczba utworzonych, zmodernizowanych elementów infrastruktury służących funkcjonowaniu i rozwojowi turystyki kulturowej
- Liczba osób zwiedzających muzea, skanseny, izby regionalne itp.
- Liczba szkoleń lub liczba pracowników biorących udział w szkoleniach związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego
- Inne

Fotografia nr 2

Muzeum Solca im. Księcia Przemysła w Solcu Kujawskim, Muzeum Ochotniczej Straży Pożarnej w Solcu Kujawskim

ROZDZIAŁ III

INFORMACJA Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI W LATACH 2020-2021

3.1. REWALORYZACJA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO JAKO ELEMENT ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO GMINY

Przyjęta metodologia oceny realizacji programu pozwoliła na sporządzenie niniejszej informacji uwzględniającej poszczególne priorytety.

W latach objętych niniejszym sprawozdaniem, stan ewidencyjny zabytków wpisanych do rejestru zabytków oraz do ewidencji zabytków z terenu gminy, przedstawia się następująco:

- 1) zabytki wpisane do rejestru zabytków - 4
- 2) zabytki wpisane do ewidencji zabytków - 189
- 3) zabytki archeologiczne - 206

Przeprowadzona analiza pozwoliła na określenie wydatków poniesionych w okresie sprawozdawczym w budżecie gminy na ochronę i opiekę nad zabytkami. Wartość finansowa zrealizowanych programów wyniosła 8 771.310,81 zł , z czego z tytułu prac związanych z nieruchomością przy Placu Jana Pawła II

4, w której mieści się obecnie Dom Dobrych Praktyk oraz prac związanych z rewitalizacją społeczno – gospodarczą Placu Jana Pawła II wyniosła 4 848.554,32 zł. Rewitalizacji poddano 2 obiekty.

Mając na względzie zahamowanie procesu degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania w 2020 r. kontynuowano prace związane z rewitalizacją społeczno – gospodarczą budynku przy Placu Jana Pawła II 4.

W styczniu firma ABC POŻ Tomasz Płaczkowski z Bydgoszczy opracowała ekspertyzę techniczną stanu przeciwpożarowego. Koszt opracowania wyniósł 5,2 tys. zł.

W sierpniu nastąpił odbiór robót budowlanych obejmujących następujące prace:

- termomodernizację budynku, wymianę stolarki okiennej i drzwi zewnętrznych, wymianę instalacji oświetlenia, budowę instalacji fotowoltaicznej, wymianę instalacji c.o. z budową kotłowni gazowej,
- przebudowę obiektu włącznie z pracami rozbiórkowymi i demontażowymi elementów konstrukcyjnych, podziałem pomieszczeń oraz budową nowych instalacji elektrycznych, technicznych, sanitarnych, pożarowych. W ramach przebudowy zrealizowano również prace renowacyjne ozdobnych elementów elewacji oraz zagospodarowanie działki.

Fotografia nr 3

Dom Dobrych Praktyk- Plac Jana Pawła II 4

We wrześniu przyjęcie obiektu budowlanego do użytkowania zostało potwierdzone przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego. Całkowita wartość projektu wyniosła 617.235,84 zł, w tym kwota w wysokości 489.583,86 zł została dofinansowana z

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Miasta i Gminy Solec Kujawski w latach 2020-2021

Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

W ramach adaptacji poddasza powstały również trzy mieszkania chronione wspomagane przeznaczone dla osób starszych niepełnosprawnych lub niesamodzielnych oraz jedno mieszkanie dla opiekuna. Całkowita wartość projektu obejmującego adaptację poddasza budynku wyniosła 847.271,43 zł, w tym dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wyniosło 505.566,85 zł

W marcu zakończono montaż przesł ogrodzeniowych oraz furtki przy budynku Urzędu Miejskiego, wpisanego do Gminnej Ewidencji Zabytków gminy Solec Kujawski. Prace zrealizowała firma MARAS Ogrodzenia Kute i Nowoczesne Marek Mleko z Solca Kujawskiego, całkowity koszt prac wyniósł 5,9 tys. zł

Fotografia nr 4

Ogrodzenie kute - Urząd Miejski

W lipcu zakończono opracowywanie ekspertyzy technicznej stanu przeciwpożarowego dla budynku świetlicy wiejskiej w Przyłubiu. Ekspertyzę wykonała firma ABC POŻ Tomasz Płaczkowski za kwotę 4,3 tys. zł. Wznowiono również postępowanie w sprawie udzielenia pozwolenia na przebudowę i remont pomieszczeń świetlicy wraz z odtworzeniem detali architektonicznych pierwotnego układu historycznego.

W lipcu podpisano umowę na opracowanie inwentaryzacji budowlanej oraz ekspertyzę techniczno - budowlaną budynków położonych przy ul. Bydgoskiej 24 i 25. Budynek mieszkalny zlokalizowany przy ul. Bydgoskiej 25 znajduje się w Gminnej Ewidencji Zabytków gminy Solec Kujawski. Opracowanie wykonała firma DOBRY PROJEKT Marcin Żołnowski z Solca Kujawskiego na łączną kwotę 19,7 tys. zł.

W styczniu 2021 r. uzyskano pozwolenie od Starosty Bydgoskiego na przebudowę i remont pomieszczeń świetlicy wiejskiej w Przyłubiu. W ramach prac odtworzone zostaną detale architektoniczne pierwotnego układu historycznego, kolorystyka części elewacji, wymienione zostanie istniejące pokrycie

oraz wybudowania zostanie instalacja mechaniczna pomieszczeń świetlicy.

W ramach inwestycji związanych z rewitalizacją społeczno - gospodarczą Placu Jana Pawła II i przyległych ulic rozpoczęto roboty rozbiórkowe. Inwestycja została podzielona na II etapy, w ramach których zaplanowano prace związane z przebudową układu drogowego, przebudową układu odwodnienia placu, budową nowej infrastruktury, oświetleniem, budową fontanny oraz aranżacją zieleni oraz wymianą nawierzchni placu.

W kwietniu wykonano nawierzchnię jezdni po stronie wschodniej Placu, komorę fontanny, rozpoczęto również budowę nawierzchni po stronie południowej Placu. Inwestycje realizuje firma BETPOL S.A., za łączną kwotę 5,1 mln zł. .

W grudniu nastąpił odbiór robót związanych z przebudową Placu oraz budową parkingu u zbiegu ulic Wolności i Toruńskiej. Przebudowa Placu obejmowała m.in. zmianę układu komunikacyjnego, przebudowę infrastruktury podziemnej, wymianę nawierzchni, budowę nowego oświetlenia, lokalizację elementów małej architektury, budowę fontanny oraz aranżację zieleni.

W ramach zawartej umowy na prace rewitalizacyjne przeznaczono ok. 3,9 mln zł. Wartość zadania ogółem to 6.095.483,33 zł, w tym dofinansowanie z Funduszu Rozwoju Regionalnego wyniosło 2.619.035,01 zł, a dofinansowanie z budżetu państwa 504.949,09 zł. Projekt zakończono dnia 31.12.2021r.

Fotografia nr 5,6
Plac Jana Pawła II

W czerwcu zakończono prace renowacyjne Mogiły Zbiorowej Pomordowanych w 1939 r. zlokalizowanej na zabytkowym cmentarzu parafialnym wpisanym do rejestru zabytków. W ramach prac odnowiono treść inskrypcji na płycie centralnej oraz na płytach bocznych mogiły, uzupełniono również listę nazwisk poległych. Weryfikacji dokonano w uzgodnieniu z Wojewodą Kujawsko – Pomorskim, Instytutem Pamięci Narodowej oraz Muzeum Solca im. Księcia Przemysła w Solcu Kujawskim.

Na mogile zamontowano także tablicę z napisem „OFIAROM TERRORU OKUPANTA NIEMIECKIEGO 1939” w miejsce poprzedniej tablicy o treści: „OFIAROM TERRORU HITLEROWSKIEGO 1939” oraz nowy granitowy lampion w miejsce poprzedniego. Prace zrealizowała firma PWPUH GRANIT Adam Grabowski za kwotę 24 477,00 zł.

Fotografia nr 7
Mogiła Zbiorowa Pomordowanych w 1939 r.

We wrześniu opracowany został program prac konserwatorskich elewacji Szkoły Muzycznej I stopnia im. Fryderyka Chopina mieszczącej się w zabytkowym budynku wpisanym do rejestru zabytków. Program został opracowany przez Pracownię Konserwacji Jolanta Chmara z Bydgoszczy.

W październiku złożono do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego wniosek o udzielenie dotacji na wykonanie prac konserwatorskich elewacji zabytkowego budynku. Całość inwestycji została wyceniona na 1.135.790,80 zł. Wnioskowana kwota dofinansowania 567.895,40 zł.

W grudniu podpisano umowę z firmą DOBRY PROJEKT Marcin Żołnowski z Solca Kujawskiego na opracowanie projektu budowlanego obejmującego remont elewacji budynku Szkoły Muzycznej, na kwotę ok. 13,1 tys. zł. brutto. Planowany termin zakończenia prac projektowych – 28.02.2022 r.

W 2021 r. przeprowadzono również prace porządkowe wokół budynku w Otorowie 20 oraz kontynuowano prace związane z wysiedlaniem jego mieszkańców. Obecny budynek mieszkalny jest pozostałością dawnego spichlerza „Czarna Warszawa”, który zgodnie z przyjętymi założeniami strategii

rozwoju gminy zostanie zaadoptowany na cele muzealne.

Fotografia nr 8
Dawny spichlerz „Czarna Warszawa- Otorowo 20

W ostatnim miesiącu objętym sprawozdaniem Gmina Solec Kujawski podpisała z Urzędem Marszałkowskim umowę o przyznaniu pomocy na realizację projektu pn. „Przebudowa świetlicy we wsi Przyłubie w Gminie Solec Kujawski oraz adaptacja pomieszczeń w Bibliotece Publicznej i Muzeum Solca”.

Całkowita wartość projektu to 468.608,79 zł, w tym dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich – 182 332,00 zł.

Realizacja projektu przyczyni się do wykorzystania lokalnych zasobów ludzkich, kulturowych i historycznych. W ramach inwestycji zaplanowano:

- 1) przebudowę świetlicy, co pozwoli na rozszerzenie zakresu jej działalności i poprawi warunki korzystania z pomieszczeń,
- 2) wykonanie prac remontowych oraz zakup: stolika, krzeseł, rolety wewnętrznej,

w celu stworzenia dodatkowej przestrzeni do wykorzystania przez prężnie rozwijający się Klub Rodzinny w Bibliotece Publicznej,

3) remont sali konferencyjnej Muzeum Solca im. Księcia Przemysła oraz remont i renowację westfalki niezbędnej do organizacji lekcji muzealnych poświęconych tradycjom kulinarnym regionu.

Zakończenie inwestycji planowane jest na czerwiec 2022 r

W latach objętych sprawozdaniem, prowadzono działania mające na celu zwiększenie atrakcyjności zabytków na potrzeby społeczne, turystyczne, a także edukacyjne. Na cmentarzach ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków, a także w Miejscach Pamięci Narodowej na terenie gminy, prowadzono prace porządkowe, prace konserwatorskie oraz nasadzenia roślinności.

3.2. OCHRONA I ŚWIADOME KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

Na terenie Gminy Solc Kujawski obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Solc Kujawski uchwalone uchwałą nr XVI/138/08 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 27 czerwca 2008 r., zmienione uchwałą nr XIV/133/19 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 18 marca 2016 r. W studium określone zostały między innymi strefy ochrony konserwatorskiej obiektów zabytkowych, ochrony ekspozycji oraz ochrony archeologicznej.

W ramach działań związanych z zintegrowaną ochroną dziedzictwa kulturowego oraz środowiska przyrodniczego kontynuowano prace wynikające z zapisów Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Solc Kujawski na lata 2016-2023.

We wrześniu 2020 r. dokonano uroczystego poświęcenia krzyża upamiętniającego poległych w okolicach wsi Chrośna powstańców wielkopolskich. Czwarty z kolci krzyż ustawiony został w roku stulecia powrotu Solca do Polski. W uroczystości odsłonięcia krzyża brali udział przedstawiciele samorządu Solca

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Miasta i Gminy Solc Kujawski w latach 2020-2021

Kujawskiego oraz Nowej Wsi Wielkiej, a także licznie zaproszeni goście.

Fotografia nr 9
Krzyż Powstańców Wielkopolskich

6 listopada 2020 r. na podstawie decyzji Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego a także opinii Instytutu Pamięci Narodowej zdemontowana została płyta pamiątkowa, na której umieszczona była treść napisu budząca od samego początku kontrowersje wśród mieszkańców. Po przeprowadzonej analizie historycznej, między innymi z braku informacji o zamordowanych w tym miejscu mieszkańców podjęta została decyzja o demontażu płyty. Tablica pamiątkowa została umieszczona w Muzeum Solca im. Księcia Przemysła

wraz z informacją dotyczącą jej dotychczasowej lokalizacji oraz powodem jej usunięcia.

Na obszarze zdegradowanym, wyznaczonym uchwałą Nr XVII/158/16 Rady Miejskiej z dnia 17 czerwca 2016 r. w 2021 r. rozpoczęto prace związane z zagospodarowaniem reprezentacyjnej części miasta - Placu Jana Pawła II. W listopadzie 2021 r. pod płytą rynku umieszczono kapsułę czasu, w której umieszczono między innymi rocznik „Soleckich Wiadomości z Ratusza” oraz Księgę Pamiątkową z wpisami mieszkańców miasta.

Fotografia nr 10,11
Kapsuła czasu

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Miasta i Gminy Solec Kujawski w latach 2020-2021

Realizowany projekt na obszarze objętym ochroną konserwatorską wpłynie na zachowanie regionalnego dziedzictwa kulturowego oraz kreację produktów turystyki kulturowej miasta.

Od 2020 r. zgodnie z uchwałą nr XXII/196/20 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 30 października 2020 roku w sprawie uzgodnienia przeprowadzenia prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody na terenach użytków ekologicznych w Przyłubiu, gmina Solec Kujawski, każdego roku w celu zachowania naturalnych walorów przyrodniczych oraz gatunków chronionych występujących na użytkach ekologicznych przeprowadzane będą prace porządkowe obejmujące koszenie łąk.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa użytkownikom korzystającym z terenu zlokalizowanego przy pomniku przyrody na terenie Nadleśnictwo Cierpiszewo zgodnie z uchwałą nr XXII/195/20 Rady Miejskiej z dnia 30 października 2020 roku w sprawie uzgodnienia zakresu prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody, dotyczących pomnika przyrody na terenie Nadleśnictwa Cierpiszewo na terenie Gminy Solec Kujawski przeprowadzono prace konserwacyjne na pomniku przyrody - dębie szypułkowym „Krzywy Dąb.”

W latach objętych sprawozdaniem na terenie dawnych cmentarzy ewangelickich ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków, przeprowadzone zostały prace porządkowe, w ramach których po uzyskaniu pozytywnej opinii konserwatora zabytków do Muzeum Solca im. Księcia Przemysła przeniesione zostały najbardziej wartościowe elementy architektury zabytkowych nekropoli.

W ramach podjętych działań w 2020 r. z cmentarza w Wypaleniskach przeniesiono stele w formie ulistnionego pnia dębu oraz stele wykonaną z piaskowca w formie wydłużonego postumentu z rytą inskrypcją w języku niemieckim pisaną gotykiem.

Fotografia nr 12
Stela z cmentarza w Wypaleniskach

W 2021 r. przeniesiono dwie stele z piaskowca odnalezione podczas przeprowadzonych prac porządkowych na terenie cmentarza ewangelickiego we wsi Chrośna. Powyższe działanie uzyskało również pozytywną opinię konserwatora zabytków.

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Miasta i Gminy Solec Kujawski w latach 2020-2021

W ramach prac obejmujących opiekę nad Miejscami Pamięci Narodowej, wokół obelisku upamiętniającego pomordowanych w czasie II wojny światowej mieszkańców osady Rudy oraz na ścieżce prowadzącej do Pomnika w Otorowie, upamiętniającego miejsce palenia zwłok pomordowanych w latach 1939-1940 Polaków, ułożona została kostka brukowa. W efekcie podjętych prac stworzono estetyczną przestrzeń wokół miejsc obrazujących historię miasta oraz tragiczne losy jego mieszkańców.

Mając na względzie zapobieganie rozproszenia osadnictwa wiejskiego oraz ochronę historycznie ukształtowanych podziałów własnościowych oraz funkcjonalnych, a także ochronę i zachowanie historycznego układu dróg do Gminnej Ewidencji Zabytków włączono karty adresowe zabytków nieruchomości: układu urbanistycznego Solca Kujawskiego oraz układów ruralistycznych wsi Chrośna, Przyłubie i Otorowo.

3.3. BADANIE I DOKUMENTACJA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO ORAZ PROMOCJA I EDUKACJA SŁUŻĄCA BUDOWANIU TOŻSAMOŚCI

W ramach działań ujętych w Priorytecie III Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Gminy Solec Kujawski, informacje dotyczące zabytków zlokalizowanych na terenie gminy zostały umieszczone na stronie internetowej Solca Kujawskiego (<https://soleckujawski.pl/zabytki>).

W powyższej zakładce udostępniona została Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Solec Kujawski, wyeksponowane zostały również najciekawsze zabytki znajdujące się na terenie gminy. Na stronie Biuletynu Informacji Publicznej udostępniono Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2018 – 2021 oraz sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami w Gminie Solec Kujawski w latach 2018-2019.

Wśród działań pośrednich, wynikających również z założeń programu opieki nad zabytkami, Gmina Solec Kujawski prowadziła różnorodne działania promocyjne oraz edukacyjne służące budowaniu tożsamości oraz identyfikacji z regionem. Zgodnie z przyjętą tradycją 6 Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Miasta i Gminy Solec Kujawski w latach 2020-2021

stycznia 2020 r. ulicami miasta przemaszerował Orszak Trzech Króli. Po mszy świętej odprawionej w kościele pw. NSPJ królowie oddali pokłon oraz przekazali tradycyjne dary Jezusowi. Na hali sportowej Ośrodka Sportu i Rekreacji rozbrzmiały kolędy w rockowym wydaniu wykonane przez zespół Hetman, swój program artystyczny zaprezentowały również przedszkolaki z Przedszkola Publicznego nr 1 „Promyczek”.

Fotografia nr 13
Orszak Trzech Króli

Z początkiem 2020 r. na terenie gminy rozpoczęły się uroczyste obchody 100-lecia powrotu Solca do Polski. 16 stycznia 2020 r. w Muzeum Solca im. Księcia Przemysła nastąpiło otwarcie

wystawy pt. „Pozdrowienia z Solca, Solec Kujawski na starych pocztówkach”. Podczas wystawy wyeksponowane zostały pocztówki z widokami Solca Kujawskiego, wśród których najstarsze pochodziły z końca XIX w. W trakcie uroczystości wręczone zostały również nagrody zwycięzcom oraz laureatom konkursów zorganizowanych przez Hufiec Solec Kujawski – „Sto lat Solca w Twoich oczach” oraz „Solec Kujawski - sto lat w Ojczyźnie”. Pamiątkowe upominki otrzymali również uczestnicy konkursu na logo 100 – lecia powrotu Solca do Polski.

Dzień później w Soleckim Centrum Kultury podczas jubileuszowego spotkania połączonego z promocją albumu „Pozdrowienia z Solca.... Solec Kujawski na starych pocztówkach”, redaktor naczelny Ogólnopolskiego Dwutygodnika Budowlanego pisma „Profile” wręczył władzom miasta nagrodę w postaci Złotej Kielni z Diamentem. Nagroda została przyznana przez czasopismo w 100- lecie Odzyskania Niepodległości RP oraz w 100- lecie powrotu Solca do Polski. W dalszej części uroczystości przedstawiciele muzeum zaprezentowali historię naszego miasta podczas prelekcji historycznej połączonej z prezentacją historyczną.

W części muzycznej spotkania odbył się koncert w wykonaniu uczniów oraz

nauczycieli Szkoły Muzycznej I st. im. Fryderyka Chopina w Solcu Kujawskim. Soleckiej publiczności zaprezentował się również znany pianista – Piotr Nowak. W trakcie spotkania po raz pierwszy wyłożona została księga stulecia, w której mieszkańcy mogli zamieszczać pamiątkowe wpisy. Po zakończeniu prac rewitalizacyjnych Placu Jana Pawła II, księga pamiątkowa została umieszczona pod powierzchnią rynku w kapsule czasu.

Fotografia nr 14
Koncert Szkoły Muzycznej 17 stycznia 2020 r.

18 stycznia 2020 r. w ramach jubileuszu odbył się rajd pieszy „Świadkowie historii” zorganizowany przez Klub Turystów Piesznych „Horyzont” oraz Muzeum Solca im. Księcia Przemysła w Solcu Kujawskim. Na mecie rajdu zakończonego w budynku Muzeum Solca uczestnicy mogli obejrzyć nową wystawę czasową pt. „Pozdrowienia z Solca.... Solec Kujawski na starych pocztówkach”. Na zakończenie dnia przed Soleckim

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Miasta i Gminy Solec Kujawski w latach 2020-2021

Centrum Kultury odbył się pokaz iluminacji laserowych „Wiwat Solec Kujawski”.

Fotografia nr 15
Pokaz iluminacji – Wiwat Solec Kujawski

19 stycznia 2020 r. po uroczystej mszy świętej odprawionej w intencji Ojczyzny, licznie zebrane delegacje złożyły wiązanki kwiatów na Mogile Zbiorowej Powstańców Wielkopolskich.

Z okazji 100 rocznicy powrotu Solca do Polski w Soleckim Centrum Kultury zwiedzającym udostępnione zostały również dwie wystawy okolicznościowe „Stacja Niepodległa” oraz „Moda Polska na progu niepodległości 1908- 1925”.

W marcu powiększyła się kolekcja eksponatów znajdujących się w „Saloniku Ireny Santor”, znajdującym się w Bibliotece Publicznej na terenie miasta.

Piosenkarka pochodząca z Solca Kujawskiego przekazała między innymi dwa Bursztynowe Słowiki – nagrody specjalne festiwalu muzycznego oraz order Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Miasta i Gminy Solec Kujawski w latach 2020-2021

uśmiechu, które wzbogaciły miejscową galerię pamiątek oraz przyczyniły się do dodatkowej promocji gminy.

W trakcie roku ze względu na obowiązujące obostrzenia w nieco innej formie niż zwykle odbyły się „Dożynki gminne”.

5 września 2020 r. w kościele pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika odprawiona została uroczysta msza święta z udziałem delegacji sołectw oraz osiedli. Przed kościołem odprawiony został obrzęd dożynkowy, w trakcie którego rozdane zostały poświęcone wcześniej chlebki dożynkowe. Do kościoła wniesione zostały kosze oraz wieniec dożynkowy wykonany przez sołectwo Przyłubie. Przeprowadzony w minimalistycznej formie obrzęd ludowy pozwolił na kontynuację przyjętej na terenie gminy tradycji będącej formą podziękowania za zebrane zbiory i plony.

Fotografia nr 16
Dożynki Gminne 2020 r.

We wrześniu, w okolicy wsi Chrośna w miejscu odsłonięcia nowego Krzyża Powstańców Wielkopolskich ustawiona została również tablica pamiątkowa, której treść przedstawia historię poległych w okolicy wsi powstańców wielkopolskich. Nowo utworzona przestrzeń, na której znajduje się krzyż oraz tablica przyczynia się do wzrostu zainteresowania historią bohaterskich powstańców, a także dziejami naszego regionu.

Fotografia nr 17
Tablica- Krzyż Powstańców Wielkopolskich

20 września 2020 r. w ramach cyklicznego wydarzenia jakim są Europejskie Dni Dziedzictwa, Muzeum Solca im. Księcia Przemysła zaprosiło mieszkańców oraz turystów na spacer z historią, którego tematem przewodnim były „Ulice Solca i ich metamorfoza”. W trakcie spotkania uczestnicy mieli możliwość poznać dawne nazwy ulic naszego miasta oraz liczne ciekawostki

związane zarówno z historią miasta jak i jego mieszkańcami. Zorganizowane spotkanie pozwoliło na poznanie Solca w granicach z przełomu XVIII i XIX wieku.

W ramach działań edukacyjnych na terenach szkół prowadzone były liczne działania edukacyjne mające na celu popularyzację regionalnego dziedzictwa. Szkoła Podstawowa nr 4 w Solcu Kujawskim po raz pierwszy we współpracy z SP nr 56 w Bydgoszczy zorganizowała międzyszkolny konkurs z języka angielskiego pt. „My hometown - Moje rodzinne miasto.” Celem konkursu oprócz promocji miasta (zarówno Solca Kujawskiego jak i Bydgoszczy) było wzbudzenie poczucia lokalnego patriotyzmu, a także pogłębienie wiedzy na temat regionu kujawsko – pomorskiego. W ramach konkursu uczniowie w zależności od wieku przygotowywali prezentacje multimedialną lub krótki film o swoim mieście.

Uczniowie klasy mundurowej Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Solcu Kujawskim brali udział we wszystkich uroczystościach państwowych obchodzonych na terenie miasta, a także dbali o wygląd pomników i grobów przed świętami państwowymi i narodowymi. Wśród uczniów zorganizowany został także konkurs

historyczny z zakresu wiedzy o Solcu Kujawskim, w trakcie którego uczestnicy mieli możliwość uzupełnienia zasobu wiadomości, a także wykazania się wiedzą w zakresie tematyki konkursu.

Fotografia nr 18

Liczne działania edukacyjne związane z szeroko rozumianym dziedzictwem kulturowym podejmowane były przez Związek Harcerstwa Polskiego Hufiec Solec Kujawski. Wśród nich można wymienić:

- gry terenowe związane z historią miasta
- spotkania z druhami (repliki mundurów, repliki broni)
- udział w obchodach świąt państwowych i narodowych (warty honorowe)
- pogadanki historyczne
- edukacyjna gra terenowa „Szukanie kwiatu paproci”
- przekazanie przez Chorągiew Kujawsko-Pomorską Światła Betlejemskiego.

Niezwykle szeroką edukację społeczną prowadziły instytucje kultury znajdujące się na terenie miasta. W ofercie

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Miasta i Gminy Solec Kujawski w latach 2020-2021

Muzeum Solca im. Księcia Przemysła znalazły się między innymi: lekcje prowadzone do bieżących wystaw czasowych, "Wyposażenie żołnierza polskiego z września 1939 roku", „Jak działa muzeum?”, „Świat bez prądu”, „Stara klasa”, „Polskie Symbole Narodowe”, „Rajd Szlakiem Martyrologii Soleczan”, „Rajd - Tu kiedyś było”, „Spacer śladami Roberta Schillera”, „QEST- Odkrywamy Solec Kujawki”, „Quest Młodych Odkrywców”. Na terenie placówki znajdują się również wystawa stała przedstawiająca dzieje Solca Kujawskiego oraz okolic, udostępniane są również wystawy czasowe. W latach objętych okresem sprawozdawczym w muzeum udostępnione zostały wystawy:

- Pozdrowienia z Solca ... Solec Kujawski na starych pocztówkach,
- Nabytki Muzeum 2019,
- Stulecie Bitwy Warszawskiej. Historia Wojska Polskiego w zbiorach filatelistycznych oraz filokartystycznych Łukasza Wojteckiego,
- Książ Jan Klein. Solecki Proboszcz i Burmistrz 1885-1940,
- Nabytki Muzeum 2020,
- „Północ – Południe” Okolice Solca Kujawskiego w obiektywach Danuty Adamczyk i Tomasza Palacza,

- Czesław Józwiak. Błogosławiony z Łążyna,

- Bronisław Krüger i jego Rodzina.

Fotografia nr 19

Wiele działań edukacyjnych związanych z szeroko rozumianym dziedzictwem kulturowym realizuje Soleckie Centrum Kultury. W instytucji kultury odbywają się liczne przeglądy i festiwale, podejmowane są również liczne działania angażujące wielu młodych Solecczan. Przed budynkiem instytucji udostępniane są tematyczne wystawy plenerowe związane z historią gminy oraz nawiązujące do kultury regionu. Działania Soleckiego Centrum Kultury zostały docenione w 2020 r. przez Wojewodę Kujawsko – Pomorskiego w ramach konkursu na Animatorów Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Tradycji Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Delegacja SCK odebrała zwycięską statuetkę oraz nagrodę za działania, które w znaczący sposób przyczyniły się do popularyzowania oraz ochrony kultury,

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Miasta i Gminy Solec Kujawski w latach 2020-2021

dziedzictwa narodowego i tradycji województwa kujawsko-pomorskiego.

Liczne działania edukacyjne mające na celu kultywowanie tradycji ludowych podejmowały jednostki pomocnicze gminy oraz działające na terenach sołectw koła gospodyń wiejskich. Koła Gospodyń Wiejskich uczestniczyły w obchodach świąt kościelnych oraz dożynkach gminnych. Na terenach świetlic wiejskich organizowane były uroczystości nawiązujące do spuścizny kulturowej poprzednich pokoleń. Ich głównym celem jest aktywizacja środowiska wiejskiego, a także przekazanie najważniejszych miejscowych tradycji ludowych i zwyczajów mieszkańcom.

Fotografia nr 20

Dzień ziemniaka w świetlicy wiejskiej

W ramach podejmowanych działań 17 września 2020 r. na terenie świetlicy wiejskiej w sołectwie Kujawska odbyło się spotkanie zorganizowane przez Koło Gospodyń Wiejskich, Radę Sołecką, Klub Seniora „Niezapominajka” oraz zespół Solecczanie. Podczas spotkania

zorganizowanego w ramach 100 rocznicy powrotu Solca do Polski uczestnicy mieli okazję wysłuchania wykładu historycznego przedstawionego przez doktoranta Instytutu Archeologii UMK w Toruniu, dodatkową atrakcją spotkania była wystawa starych sprzętów.

Fotografia nr 21
100 rocznica powrotu Solca do Polski

Każdego roku członkinie Kół Gospodyń Wiejskich uczestniczą w warsztatach szkoleniowych, podczas których doskonalą swoje umiejętności oraz poszerzają wiedzę w różnorodnej tematyce. Głównym celem szkolenia jest podtrzymanie tradycji ludowych związanych z dziedzictwem kulturowym wsi oraz regionu, a także możliwość przekazania zdobytej wiedzy przez uczestniczki szkoleń młodemu pokoleniu. Tematem szkolenia przeprowadzonego jesienią 2020 r. było kształtowanie krajobrazu celem polepszenia estetyki

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Miasta i Gminy Solec Kujawski w latach 2020-2021

otoczenia wiejskiej zabudowy zagrodowej w oparciu o właściwy dobór roślin ozdobnych, warunków glebowych i środowiskowych.

W roku 2021 r. członkinie kół uczestniczyły w szkoleniu z wypieku chleba w tradycyjnym piecu chlebowym.

Fotografia nr 22
Warsztaty z pieczenia chleba

W ramach konkursu na wykonanie zadania publicznego w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego w 2020 r. dofinansowana została działalność Ochotniczej Straży Pożarnej w Solcu Kujawskim, na zadanie związane z upowszechnianiem tradycji ochotniczych straży pożarnych, poprzez działalność Orkiestry Dętej. Dofinansowaniem zostały objęte działania w okresie od 20.01. - 31.12.2020 r.

W trybie pozakonkursowym na realizację zadań w zakresie działań związanych z dziedzictwem kulturowym, organizacje pozarządowe otrzymały w 2020 r. dotacje na następujące działania:

- działalność na rzecz dzieci i młodzieży w ramach ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego
- działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży (promocja ochrony przeciwpożarowej oraz zachęcenie do wstąpienia w szeregi OSP)
- wzorcowe porządkowanie z odnawianiem szlaków pieszych Puszczy Bydgoskiej.

Fotografia nr 23
Szlaki turystyczne na terenie gminy Solec Kujawski

W kolejnym roku kalendarzowym ukazał się podwójny numer soleckiego rocznika wydawanego przez Muzeum Solca im. Księcia Przemysła. W roczniku zawarte zostały informacje dotyczące historii miasta jak również materiały archiwalne z okresu II wojny światowej oraz wspomnienia osoby bł. Czesława Józwiaka i Jerzego Szatkowskiego, a także solecczan, którzy odeszli w latach 2019 i 2020.

Mając na względzie ochronę miejscowego dziedzictwa kulturowego, a także popularyzację historii miasta oraz

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Miasta i Gminy Solec Kujawski w latach 2020-2021

jego dawnych mieszkańców, podjęto prace mające na celu rewolaryzację dawnych, nieczynnych cmentarzy ewangelickich.

Na terenie uporządkowanych nekropolii umieszczone zostały tablice pamiątkowe wskazujące na obecność wielu różnorodnych kultur na terenie gminy.

Fotografia nr 24
Tablica pamiątkowa na cmentarzu w Przyłubiu

Kontynuacją podjętych działań mających na celu ocalenie grobów o znacznej wartości artystycznej oraz wartości historycznej było utworzenie listy wraz z dokumentacją fotograficzną grobów znajdujących się na cmentarzu wpisanym do wojewódzkiej ewidencji zabytków przy ul. Ks. P. Skargi. W ramach podjętych działań pomiędzy gminą, a organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami i stowarzyszeniami zawarte zostały umowy patronackie, na podstawie których opieką zostały objęte mogiły i pomniki upamiętniające dawnych

mieszkańców oraz wydarzenia, które ukształtowały „lokalną – małą Ojczyznę”.

Mając na względzie zachowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego, w ramach projektu „Zakochani w Kujawach” dofinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich doposażone zostały trzy jednostki działające w sferze dziedzictwa kulturowego.

Do Muzeum Solca im. Księcia Przemysła trafiły repliki mundurów Powstańców Wielkopolskich, Biblioteka Publiczna została wyposażona w sprzęt pozwalający na odtwarzanie zgromadzonych materiałów audio zaś stroje ludowe nawiązujące do strojów kujawskich trafiły do zespołu muzycznego „Inwencja”.

Fotografia nr 25
Zespół Inwencja w strojach folklorystycznych

3 lipca 2021 r. w ramach kolejnej edycji rajdu rowerowego Odjazdowy Bibliotekarz, bibliotekarze wraz czytelnikami oraz miłośnikami rowerów

udali się na cmentarz ewangelicki w Otorowie oraz do zabudowań dawnych osadników olenderskich „Czarna Warszawa”. Podczas rajdu pod hasłem „Szlakiem tajemnicy Mennonitów”, uczestnicy poznali tajniki życia oraz architekturę osadników sprowadzonych w 1604 r. za pośrednictwem starosty bydgoskiego.

W lipcu przywitano uczestników spływu kajakowego „DbajMy o H²O” z Wąbrzeźna, którzy w imieniu 12 samorządów wyruszyli upamiętnić 100 rocznicę powrotu Pomorza i Kujaw do Wolnej Polski zakończonemu symbolicznymi zaślubinami Polski z Bałtykiem.

14 sierpnia w ramach rozpoczynających się obchodów święta Wojska Polskiego, na terenie strzelnicy Kurkowego Bractwa Strzeleckiego w Przyłubiu po raz pierwszy zorganizowany został „Piknik Strzelecki”.

W organizację pikniku mającego na celu kultywowanie tradycji polskiego oręża oraz umocnienie więzi ze społeczeństwem zaangażowały się organizacje pozarządowe, a także Ochotnicza Straż Pożarna. Dzień później w obecności licznych delegacji pod „Pomnikiem Niepodległości” odbyły się

uroczyste obchody święta Wojska Polskiego.

Fotografia nr 26
„Piknik Strzelecki” z okazji Święta Wojska Polskiego

Z początkiem września na terenie miasta odbyły się „Dożynki Gminne”, w których udział wzięli honorowi obywatele miasta - Irena Santor oraz ks. Tadeusz Zabłocki.

Zgodnie z wieloletnią tradycją mieszkańcy uczestniczyli w uroczystej mszy świętej, po zakończeniu której wraz z orszakiem dożynkowym udali się na parking przy Ośrodku Sportu i Rekreacji. W trakcie obrzędu dożynkowego starościna oraz starosta dożynek przekazali chleb Władzom Miasta, symbolicznym bochenkiem chleba obdarowani zostali również przedstawiciele sołectw, osiedli oraz ogródków działkowych. W trakcie dożynek nagrodzono zwycięzców oraz laureatów konkursu na „Najładniejszą kompozycję dożynkową”, Koła Gospodyń Wiejskich przygotowały okolicznościowy poczęstunek.

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Miasta i Gminy Solec Kujawski w latach 2020-2021

Fotografia nr 27
„Dożynki Gminne”

Zgodnie ze zwyczajem gości na dożynki zapraszały słomiane ozdoby w postaci „witaczy dożynkowych” rozstawione na terenie miasta oraz w sołectwach gminy. „Witacz dożynkowy” wykonany przez mieszkańców sołectwa Otorowo- Makowiska został zgłoszony do konkursu na „Pomysłowy witacz 2021 ”, którego organizatorem jest Marszałek Województwa Kujawsko – Pomorskiego.

Fotografia nr 28
Witacze dożynkowe- sołectwo Otorowo - Makowiska

19.09.2021 miłośnicy historii mieli okazję uczestniczyć w „Rajdzie pamięci bł. Czesława Joźwiaka”, który został zorganizowany przez Muzeum Solca im. Księcia Przemysła oraz Klub Turystów Pieszyc „Horyzont”. Dzięki wcześniej podjętej przez Stowarzyszenie Rozwoju Solca Kujawskiego inicjatywie mającej na celu popularyzację postaci błogosławionego Czesława Józwiaka z pobliskiego Łążyna, na terenie Solca Kujawskiego w kościele pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa oraz w muzeum zostały umieszczone dwa obrazy przedstawiające błogosławionego. Tablica pamiątkowa oraz pamiątkowy obraz umieszczone zostały również w kościele pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika.

Mieszkańcy oraz turyści odwiedzający miasto mieli okazję poznania życia błogosławionego Czesława Józwiaka na wystawie czasowej znajdującej się w miejscowym muzeum.

We wrześniu po raz kolejny Muzeum Solca im. Księcia Przemysła przygotowało spotkanie w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa organizowanych na terenie krajów całej Europy. Pod hasłem tegorocznej edycji EDD uczestnicy spotkania mieli okazję obejrzeć prezentację pt. „Solecki chleb powszedni, czyli o piekarzach i

piekarniach w Solcu Kujawskim”. Uzupełnieniem prezentacji były stare sprzęty z dawnych piekarni znajdujących się na terenie miasta oraz spacer do miejsc, w których znajdowały się soleckie piekarnie.

Fotografia nr 29

We wrześniu na ręce Burmistrza Solca Kujawskiego przekazany został okolicznościowy medal przyznany dla gminy z okazji zakończenia obchodów 100 – lecia powrotu Kujaw i Pomorza do Polski. Medal przyznany został za zasługi dla idei upamiętnienia jubileuszu , a także za zaangażowanie w organizację obchodów instytucji, organizacji, oraz szkół.

Fotografia nr 30
Medal okolicznościowy

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Miasta i Gminy Solec Kujawski w latach 2020-2021

W ramach cyklu działań mających na celu promowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego, Soleckie Centrum Kultury przeprowadziło konkurs fotograficzny „Zachwył moim miastem”. Dzięki przesłanym fotografiom mieszkańcy mieli okazję poznania ciekawych, często nieznanych miejsc w Solcu Kujawskim, a także możliwość przedstawienia miejsc lub elementów charakterystycznych dla miasta.

W dniach od 23 do 24 października pracownicy Muzeum Solca im. Księcia Przemysła promowali gminę Solec Kujawski na Kujawsko - Pomorskich Targach Książki Regionalnej w Osielsku. Na stoisku przygotowanym przez soleckie muzeum uczestnicy targów mogli zapoznać się z historią naszej gminy oraz zakupić poszczególne numery „Rocznika Soleckiego”, a także album wydany przez Urząd Miejski w Solcu Kujawskim pt. „Pozdrowienia z Solca. Solec Kujawski na starych pocztówkach” oraz „Powróćisz tu... czyli Irena Santor i Solec Kujawski”.

Liczne działania podejmowane przez instytucję kultury jaką jest Muzeum Solca im. Księcia Przemysła stanowią ciekawą propozycję edukacyjną zarówno dla mieszkańców jak i odbiorców spoza terenu gminy. Strona muzeum została uwzględniona w rankingu „Najciekawsze

Muzea w Polsce: Kujawsko – Pomorskie” przez wydawnictwo edukacyjne Twinkl Polska.

Fotografia nr 31

Przez cały rok objęty sprawozdaniem na terenie gminy, Władze Samorządowe przy współpracy z organizacjami pozarządowymi, jednostkami pomocniczymi gminy, instytucjami oraz jednostkami organizacyjnymi gminy, organizowały szereg uroczystości patriotycznych i spotkań okolicznościowych, których głównym celem było upamiętnienie oraz utrwalenie w pamięci mieszkańców wydarzeń historycznych, tradycji kulturowych i postaci związanych z miastem i regionem. Program stałych uroczystości patriotycznych określony został zarządzeniem Burmistrza Solca Kujawskiego w kalendarzu stałych uroczystości państwowych i narodowych oraz innych świąt w Solcu Kujawskim.

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Miasta i Gminy Solec Kujawski w latach 2020-2021

11 listopada 2021 r., po raz kolejny Solec Kujawski przystąpił do ogólnopolskiej akcji „Niepodległa do Hymnu”.

W święto niepodległości przed kościołem pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika, przy akompaniamencie orkiestry Ochotniczej Straży Pożarnej, uczestnicy uroczystości odśpiewali hymn Polski. Za udział w akcji „Niepodległa do hymnu”, która odbyła się w trudnym czasie pandemii koronawirusa, gmina Solec Kujawski otrzymała podziękowania za świadectwo, wspólnoty oraz podtrzymanie tradycji, pozwalającej na wspólne uczczenie Narodowego Święta Niepodległości.

Fotografia nr 32

Przed Narodowym Świętem Niepodległości w soleckich instytucjach kulturalnych oraz oświatowych odbyły się koncerty i apele mające

na celu uświetnienie jednego z najważniejszych świąt państwowych.

W repertuarze Koncertu Niepodległościowego w wykonaniu uczniów Szkoły Muzycznej I st. im. Fryderyka Chopina przeważały utwory patriotyczne, a także utwory ludowe. W koncercie uczestniczył również chór oraz dzieci z zespołu tanecznego. Na scenie Soleckiego Centrum Kultury podczas koncertu „Myślmy o Polsce” pieśni patriotyczne oraz pieśni harcercy wykonały: Zespół Inwencja, Formacja Dziecięca Gigusie oraz zespół New Voices. Koncert został wzbogacony recytacją Kamila Rudnego, a także harcerzy z Hufca w Solcu Kujawskim.

W ramach obchodów Święta Niepodległości w Bibliotece Publicznej zorganizowano cykl lekcji bibliotecznych, których odbiorcą byli uczniowie klas I- III z soleckiej Szkoły Podstawowej nr 4. Uczniowie wzięli udział w zajęciach pt. „Polak- to brzmi dumnie”, w trakcie których zapoznali się z „dekalogiem młodego patrioty”. Zwieńczeniem spotkania były zajęcia plastyczne w ramach których dzieci wykonały biało - czerwone kotyliony na obchody Narodowego Święta Niepodległości

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Miasta i Gminy Solec Kujawski w latach 2020-2021

PODSUMOWANIE

Analizując powyższe informacje można stwierdzić, iż w okresie dwóch lat objętych sprawozdaniem, cele zawarte w „Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami dla Gminy Solec Kujawski w latach 2020-2021” były realizowane przy wykorzystaniu wachlarza możliwości formalno-prawnych, finansowych oraz merytorycznych. Większość obiektów zabytkowych ujętych w ewidencji, została objęta strefą ochrony konserwatorskiej, pozostałe nieruchomości objęte zostały ochroną w ramach wpisu do Gminnej Ewidencji Zabytków. W Gminnej Ewidencji Zabytków na terenie gminy ujętych zostało 397 zabytków: zabytki wpisane do rejestru 4, zabytki wpisane do ewidencji 189 oraz 206 zabytków archeologicznych. W kolejnym roku kalendarzowym nastąpi aktualizacja Gminnej Ewidencji Zabytków.

W ramach realizowanych zadań związanych ze zwiększeniem atrakcyjności i dostępności zabytków dla potrzeb społecznych i turystycznych w zrewitalizowanej kamienicy przy Placu Jana Pawła II 4 powstał Dom Dobrych Praktyk. Działania realizowane w powstałym budynku skierowane zostały do wszystkich osób starszych, osób niepełnosprawnych oraz niesamodzielnych.. W ramach prac rewitalizacyjnych rozpoczęły się prace związane z przebudową historycznego centrum miasta - Placu Jana Pawła II. Dalsze zaplanowane prace będą realizowane i kontynuowane w latach następnych.

W zakresie ochrony i opieki nad zabytkami, Gmina Solec Kujawski podejmowała liczne działania przy współpracy z jednostkami oświatowymi, kulturalnymi, stowarzyszeniami, oraz organizacjami pozarządowymi. Priorytetem podejmowanych działań była promocja materialnych oraz niematerialnych elementów dziedzictwa kulturowego całej gminy. Wysoka aktywność, a także atrakcyjna oferta instytucji kultury stanowi istotny element w zakresie lokalnej edukacji przyczyniając się jednocześnie do wzrostu świadomości społecznej w zakresie ochrony i zachowania dziedzictwa kulturowego.

W następnych latach nastąpi kontynuacja dalszych działań w zakresie ochrony zabytków oraz ochrony lokalnego dziedzictwa kulturowego przy ścisłej współpracy z odpowiednimi służbami państwowymi, samorządowymi, kościelnymi a także społecznymi.

ZAŁĄCZNIKI:**Priorytet I****1. Poziom wydatków budżetu gminy na ochronę i opiekę nad zabytkami**

Lata	Wydatki budżetu gminy	Wydatki na ochronę i opiekę nad zabytkami	% poziom wydatków na ochronę i opiekę nad zabytkami
2020	100 771 676,75	3 026 834,04 zł	3,00
2021	106 653 044,76	5 992 905,90 zł	5,62
Razem	207 424 721,40	9 019 739,94 zł	8,62

2. Wartość finansowa zrealizowanych kompleksowych programów rewaloryzacji i rewitalizacji oraz liczba obiektów poddanych rewaloryzacji w ramach tych programów

Lata	Wartość finansowa zrealizowanych kompleksowych programów rewaloryzacji i rewitalizacji oraz liczba obiektów poddanych rewaloryzacji w ramach tych programów	Liczba obiektów poddanych rewaloryzacji i rewitalizacji
2020	Plac Jana Pawła II 4 - 2 936.973,64 zł Plac Jana Pawła II - 9.305,92 zł	1
2021	Plac Jana Pawła II 4 - 1 911.580,68 zł Plac Jana Pawła II - 3 913.450,57 zł	2
Razem	8 771.310,81 zł	3

3. Wartość finansowa wykonanych prac remontowo-konserwatorskich przy zabytkach oraz liczba obiektów poddanych ww. pracom

Lata	Wartość finansowa wykonanych prac remontowo-konserwatorskich przy zabytkach	liczba obiektów poddanych ww. pracom
2020	Plac Jana Pawła II 4- 2 936.973,64 zł	1
2021	Mogiła Zbiorowa Pomordowanych - 24 477,00 Pac Jana Pawła II 4 - 1 911.580,68 zł Szkoła Muzyczna st. (brama) – 24 969,00 zł	3
Razem	4 898 000,32 zł	4

4. Zakres współpracy z organizacjami pozarządowymi

Lata	Liczba organizacji pozarządowych na terenie Gminy Solec Kujawski	Koszt działania	Wysokość dotacji
2020	30	0	0
2021	29	0	0
Razem	-	0	0

Priorytet II

1. Liczba opracowanych prac studialnych (studia historyczno-urbanistyczne, studia krajobrazowe, katalogi typów zabudowy regionalnej i detalu architektonicznego)

Lata	Liczba opracowanych prac studialnych, studia krajobrazowe, katalogi typów zabudowy regionalnej i detalu architektonicznego	Koszt realizacji
2020	0	0
2021	0	0
Razem	0	0

2.Liczba utworzonych parków kulturowych

Lata	Liczba parków kulturowych
2020	0
2021	0
Razem	0

3.Liczba wniosków o wpis do rejestru zabytków obszarów, obiektów i zespołów zabytkowych

Lata	Liczba wniosków o wpis do rejestru zabytków, obszarów, obiektów i zespołów zabytkowych
2020	0
2021	0
Razem	0

4.Liczba wniosków o uznanie obiektów i obszarów za pomniki historii

Lata	Liczba wniosków o uznanie obiektów i obszarów za pomnik historii
2020	0
2021	0
Razem	0

5.Zakres współpracy z organizacjami pozarządowymi

Lata	Liczba organizacji pozarządowych na terenie gminy Solec Kujawski	Koszt działania	Wysokość dotacji
2020	Odział PTTK przy Klubie IWspSZ w Bydgoszczy	1 800,00 zł	1 500,00 zł
	Ochotnicza Straż Pożarna w Solcu Kujawskim	43 800,00	40 000,00 zł

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Miasta i Gminy Solec Kujawski w latach 2020-2021

	Fundacja JeKO „Jak jeź z kotem”	9 150,74 zł	3 000,00 zł
Razem		54 750,74 zł	44 500,00 zł
2021	Ochotnicza Straż Pożarna w Solcu Kujawskim	36 000,00 zł	35 000,00 zł
	Odział PTTK przy Klubie IWspSZ w Bydgoszczy	2 800,00 zł	2 500,00 zł
	Fundacja JeKO „Jak jeź z kotem”	2 800,00 zł	2 500,00 zł
	Kurkowe Bractwo Strzeleckie	10 600,00 zł	5 000,00 zł
Razem		52 200,00 zł	45 000,00 zł
Razem 2020 – 2021 r.		106 950,74 zł	89 500,00 zł

Priorytet III

1. Liczba opracowanych prac studialnych (studia historyczno-urbanistyczne, studia krajobrazowe, katalogi typów zabudowy regionalnej i detalu architektonicznego)

Lata	Liczba opracowanych prac studialnych (studia historyczno-urbanistyczne, studia krajobrazowe, katalogi typów zabudowy regionalnej i detalu architektonicznego)	Koszt realizacji
2020	0	0
2021	0	0
Razem	0	0

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Miasta i Gminy Solec Kujawski w latach 2020-2021

2. Liczba zrealizowanych konkursów, wystaw, działań edukacyjnych na terenie gminy

Lata	Liczba zrealizowanych konkursów, wystaw, działań edukacyjnych na terenie gminy	Koszt realizacji
2020	Konkurs na logo Solca	Bez kosztowo
2021	brak	-
Razem	-	-

3. Liczba utworzonych szlaków turystycznych, tras rowerowych, konnych, wodnych

Lata	Liczba utworzonych szlaków turystycznych, tras rowerowych, konnych, wodnych	Koszt realizacji
2020	0	0
2021	0	0
Razem	0	0

4. Liczba opracowanych, wydanych wydawnictw (w tym folderów promocyjnych, przewodników)

Lata	Liczba opracowanych, wydanych wydawnictw (w tym folderów promocyjnych, przewodników)	Koszt realizacji
2020	0	0
2021	0	0
Razem	0	0

5.Liczba utworzonych, zmodernizowanych elementów infrastruktury służących funkcjonowaniu i rozwojowi turystyki kulturowej

Lata	0
2020	0
2021	0

6.Liczba osób zwiedzających muzea, skanseny, izby regionalne itp.

Lata	Muzeum Solca im. Księcia Przemysła	Muzeum Ochotniczej Straży Pożarnej
2020	590	169
2021	1087	1843

7.Liczba szkoleń lub liczba pracowników biorących udział w szkoleniach związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego

Lata	Liczba pracowników	Liczba szkoleń
2020	1	0
2021	1	0

8.Inne

Lata	Plakaty, gadżety, ulotki promujące gminę oraz wydarzenia mające na celu zachowanie dziedzictwa narodowego oraz tradycji ludowej	Kwota
2020	Organizacja obchodów 100 – lecia powrotu Solca do Polski Zakup medali okolicznościowych „Orszak Trzech Króli” Organizacja obchodów świąt państwowych i narodowych (zakup kotylionów narodowych) Przeprowadzenie warsztatów z kształtowania krajobrazu celem polepszenia estetyki otoczenia wiejskiej zabudowy zagrodowej w oparciu o właściwy dobór roślin ozdobnych, warunków glebowych i środowiskowych na rzecz rolników oraz członków Kół Gospodyń Wiejskich z	17 477,63 zł 5 904,00 zł 3 000,00 zł 537,00 zł 400,00 zł

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Miasta i Gminy Solec Kujawski w latach 2020-2021

	<p>terenu sołectw Gminy Solec Kujawski.</p> <p>Organizacja „Dożynek Gminnych”</p> <p>Prace wykonane na potrzeby ochrony przyrody – zabieg konserwacyjny na pomniku przyrody „Krzywy Dąb w Nadleśnictwie Cierpiszewo”</p> <p>Filmik promocyjny o Solcu Kujawskim</p> <p>Spotkanie integracyjne Klubu Seniora „Niezapominajka” 100 – rocznica powrotu Solca do Polski</p>	<p>2 513,85 zł</p> <p>5 022,00 zł</p> <p>700,00 zł</p> <p>500,00 zł</p>
--	---	---

Razem:		36 054,48 zł
2021	Organizacja „Dożynek Gminnych”	115 791,35 zł
	Warsztaty z pieczenia chleba dla rolników, członkiń Kół Gospodyń Wiejskich z terenu Gminy Solec Kujawski	1 147,00 zł
	Piknik strzelecki z okazji Święta Wojska Polskiego	5 936,30 zł
Razem:		122 874,65 zł
Razem 2020 r. i 2021 r.		158 929,13 zł

z up. BURMISTRZA

Barbara Białkowska
Zastępca Burmistrza

